

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 690/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosti J. B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Geško, Hulín a partneri s. r. o., Ľubinská 3, Bratislava, za ktorú koná advokát JUDr. Richard Hulín, ktorými namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uzneseniami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. E 1059994113 z 15. apríla 2014 a sp. zn. E 1050017508 z 15. apríla 2014, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti J. B. vedené pod sp. zn. Rvp 8123/2014 a sp. zn. Rvp 8124/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 8123/2014.

2. Sťažnosti J. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júla 2014 doručená sťažnosť J. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. E 1059994113 z 15. apríla 2014 a žiada vydať tento nález:

„Základné práva sťažovateľa, a to právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorým sa každému zaručuje právo domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, boli postupom Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. E 1059994113 porušené.

Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z., zákona o organizácii Ústavného súdu SR o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení, Ústavný súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. E 1059994113 zo dňa 15. 04. 2014 zrušuje.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona č. 38/1993 Z. z., zákona o organizácii Ústavného súdu SR o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení, Ústavný súd vracia Krajskému súdu v Bratislave vec vedenú pod sp. zn. E 1059994113 zo dňa 15. 04. 2014 na ďalšie konanie.“

Touto sťažnosťou sťažovateľ zároveň žiadal vydať dočasné opatrenie, ktorým bude odložená vykonateľnosť uznesenia krajského súdu sp. zn. E 1059994113 z 15. apríla 2014.

Ako vyplýva zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a z jej príloh, sťažovateľ je ako povinný účastníkom exekučného konania vedeného na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. Jaroslava Straku, Račianska 66, Bratislava (ďalej len „súdny exekútor“), pod sp. zn. EX 937/2013, v ktorom sa krajský súd, justičná pokladnica ako oprávnený (ďalej len „oprávnený“ alebo „justičná pokladnica“) domáha vymoženia sumy 16 596,50 €, ktorej zaplataenie bolo sťažovateľovi uložené uznesením č. k. 8 Cbi 20/07-126 z 13. januára 2009 (ďalej len „exekučný titul“) ako súdneho poplatku za podané odvolanie. Exekučný titul nadobudol právoplatnosť 10. februára 2009 a stal sa vykonateľným 3. februára 2009. Krajský súd poveril vykonaním exekúcie poverením č. 5100001070, sp. zn. Er 1059994113/13 súdneho exekútora, ktorý vydal 16. septembra 2013 upovedomenie

o začatí exekúcie a doručil ho sťažovateľovi 27. septembra 2013. Sťažovateľ podal proti exekúcii a trovám exekúcie námietky, ktoré odôvodnil tým, že exekučným titulom nebol zaviazaný na zaplatenie súdneho poplatku sťažovateľ, ale J. B. ml. s trvalým bydliskom... O námietkach sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. E 1059994113 z 23. decembra 2013 vydaným vyšším súdnym úradníkom tak, že jeho námietky z 9. októbra 2013 proti exekúcii zamietol. Sťažovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že krajský súd sa dostatočne nevysporiadal s dôvodmi uvedenými v námietkach, exekučný titul bol vydaný po vyhlásení konkurzu na majetok sťažovateľa, s jeho majetkom bol oprávnený nakladať správca konkurznej podstaty, ktorý je v súdnych konaniach podľa § 4 ods. 2 písm. m) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) od platenia súdnych poplatkov oslobodený. Pretože podaním odvolania sťažovateľa bolo uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom zrušené, znova vo veci rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. E 1059994113 z 15. apríla 2014 vydaným sudcom, ktorým námietky sťažovateľa z 9. októbra 2013 proti upovedomeniu o začatí exekúcie znova zamietol. Krajský súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. E 1059994113 z 15. apríla 2014 okrem iného uviedol:

„Povinný podané námietky odôvodnil tým, že v exekučnom titule – uznesení Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Cbi 20/07-125 zo dňa 13. 01. 2009 bol zaviazaný na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie odporca v 1. rade, ktorým je J. B., ml. s trvalým bydliskom... a nie povinný uvedený v záhlaví tohto rozhodnutia.

Námietky povinného nemožno považovať za dôvodné, nakoľko skutočnosti uvedené povinným podložené exekučným titulom – uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 8 Cbi 20/07-125 z 13. 01. 2009 nie sú okolnosťou v zmysle § 50 ods. 1 EP, ktorá by spôsobila zánik vymáhaného nároku, bránila jeho vymáhateľnosti, alebo pre ktorú je exekúcia neprípustná. Exekučný titul v predmetnom exekučnom konaní predstavuje uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 8 Cbi 20/07-126 zo dňa 13. 01. 2009, právoplatné dňa 10. 02. 2009 a vykonateľné dňa 03. 02. 2009, v ktorom je na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie zaviazaný povinný uvedený v záhlaví tohto rozhodnutia.

Námietky proti exekúcii nie sú opravným prostriedkom povinného, sú jeho procesnou obranou proti neprípustnej exekúcii. Ich účelom je zastavenie exekúcie alebo upustenie od

vykonania exekúcie z dôvodov taxatívne ustanovených v zákone. Z podstaty exekučného konania vyplýva, že existencia práva a tomu zodpovedajúcej povinnosti musí byť najprv určená rozhodnutím príslušného štátneho orgánu alebo iným zákonom stanoveným spôsobom. Z toho dôvodu je nutné, aby všetko, čo je potrebné pre určenie práva, bolo vykonané v konaní o veci samej (v tzv. základnom konaní). V konaní o vymoženie takto určeného práva (v exekučnom konaní) je potom možné prihliadnuť už iba na to, čo sa udialo po vydaní exekučného titulu. Okolnosti majúce za následok zánik práva, ktoré nastali pred vydaním titulu, zákon umožňuje uplatniť len v konaní vo veci samej (v tzv. základnom konaní) a spôsobom na to určeným. Ich relevancia sa dovršuje vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stáva podkladom pre exekúciu. I vyššie citovaný § 50 ods. 1 Exekučného poriadku kategoricky ustanovuje, že povinný môže vzniesť proti exekúcii námietky vtedy, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti. Exekučný titul, na základe ktorého prebieha vykonávacie (exekučné) konanie, je právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu, a nakoľko nedošlo k jeho zrušeniu, považuje exekučný súd predmetné vykonávacie (exekučné) konanie za oprávnené.

Na základe uvedených skutočností súd námietky povinného ako nedôvodné zamietla.“

Uznesenie krajského súdu sp. zn. E 1059994113 z 15. apríla 2014 nadobudlo právoplatnosť 5. mája 2014.

Konaniu o tejto sťažnosti sťažovateľa bola ústavným súdom pridelená sp. zn. Rvp 8123/2014.

Sťažovateľ doručil ústavnému súdu 8. júla 2014 ďalšiu sťažnosť, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. E 1050017508 z 15. apríla 2014, ktorou žiada vydať tento nález:

„Základné práva sťažovateľa, a to právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorým sa každému zaručuje právo domáhať sa svojho práva na nezávislom a neustrannom súde, boli postupom Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. E 1050017508 zo dňa 15. 04. 2014 porušené.

Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z., zákona o organizácii Ústavného súdu SR o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení, Ústavný súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. E 1050017508 zo dňa 15. 04. 2014 zrušuje.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona č. 38/1993 Z. z., zákona o organizácii Ústavného súdu SR o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení, Ústavný súd vracia Krajskému súdu v Bratislave vec vedenú pod sp. zn. E 1050017508 zo dňa 15. 04. 2014 na ďalšie konanie.“

Touto sťažnosťou sťažovateľ zároveň žiadal vydať dočasné opatrenie, ktorým bude odložená vykonateľnosť uznesenia krajského súdu sp. zn. E 1050017508 z 15. apríla 2014.

Ako vyplýva z tejto sťažnosti a jej príloh, sťažovateľ je ako povinný účastníkom exekučného konania vedeného súdnym exekútorom pod sp. zn. EX 938/2013, v ktorom sa justičná pokladnica domáha vymoženía sumy 19 916,35 €, ktorej zaplataenie bolo sťažovateľovi uložené uznesením č. k. 45 Cb 84/99-205 z 30. decembra 2003 (ďalej len „exekučný titul“) ako súdneho poplatku za podané odvolanie. Tento exekučný titul nadobudol právoplatnosť 24. januára 2004 a stal sa vykonateľným 17. januára 2004. Krajský súd poveril vykonaním exekúcie poverením č. 5100001071, sp. zn. Er 1050017508/13 súdneho exekútora, ktorý vydal 16. septembra 2013 upovedomenie o začatí exekúcie a doručil ho sťažovateľovi 27. septembra 2013. Sťažovateľ podal proti exekúcii a trovám exekúcie námietky, ktoré odôvodnil tým, že z dôvodu nedostatku podmienky konania krajský súd konanie sp. zn. 45 Cb 84/99 zastavil, a tým sa podľa § 11 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch súdny poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, podaním odvolania alebo dovolania vráti. O námietkach sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením č. k. E 1050017508 z 23. decembra 2013 vydaným vyšším súdnym úradníkom tak, že námietky sťažovateľa z 9. októbra 2013 proti exekúcii zamietol. Sťažovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že súd sa dostatočne nevysporiadal s dôvodmi uvedenými v jeho námietkach, exekučný titul bol vydaný po vyhlásení konkurzu na majetok sťažovateľa, s jeho majetkom bol oprávnený nakladať správca konkurznej podstaty, ktorý je v súdnych konaniach podľa § 4 ods. 2

písm. m) zákona o súdnych poplatkoch od platenia súdnych poplatkov oslobodený. Ďalej sťažovateľ uviedol, že samotné súdne konanie, ktorého sa týka aj vymáhaný súdny poplatok, malo byť priamo zo zákona prerušené až do doby ukončenia konkurzu. Pretože podaním odvolania sťažovateľa bolo uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom, znova vo veci rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. E 1050017508 z 15. apríla 2014 vydaným sudcom, ktorým námietky sťažovateľa z 9. októbra 2013 proti upovedomeniu o začatí exekúcie znova zamietol. Krajský súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. E 1050017508 z 15. apríla 2014 okrem iného uviedol:

„Povinný podané námietky odôvodnil tým, že z dôvodu nedostatku podmienky konania súd zastavil v zmysle § 104 O. s. p. predmetné konanie vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 45 Cb/84/99 a tým sa v zmysle § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov súdny poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, podaním odvolania alebo dovolania vráti.

Námietky povinného nemožno považovať za dôvodné, nakoľko skutočnosti uvedené povinným v námietkach nie sú okolnosťami v zmysle § 50 ods. 1 EP, ktoré by spôsobili zánik vymáhaného nároku, bránili jeho vymáhateľnosti, alebo pre ktoré je exekúcia neprípustná. Do dnešného dňa nebolo rozhodnuté o zrušení exekučného titulu – uznesenia Krajského súdu v Bratislave, č. k. 45Cb 84/99-205, ktorý je preto aj naďalej právoplatný a vykonateľný exekučný titul.

Námietky proti exekúcii nie sú opravným prostriedkom povinného, sú jeho procesnou obranou proti neprípustnej exekúcii. Ich účelom je zastavenie exekúcie alebo upustenie od vykonania exekúcie z dôvodov taxatívne ustanovených v zákone. Z podstaty exekučného konania vyplýva, že existencia práva a tomu zodpovedajúcej povinnosti musí byť najprv určená rozhodnutím príslušného štátneho orgánu alebo iným zákonom stanoveným spôsobom. Z tohto dôvodu je nutné, aby všetko, čo je potrebné pre určenie práva, bolo vykonané v konaní o veci samej (v tzv. základnom konaní). V konaní o vymoženie takto určeného práva (v exekučnom konaní) je potom možné prihliadnuť už iba na to, čo sa udialo po vydaní exekučného titulu. Okolnosti majúce za následok zánik práva, ktoré nastali pred vydaním titulu, zákon umožňuje uplatniť len v konaní vo veci samej (v tzv. základnom konaní) a spôsobom na to určeným. Ich relevancia sa dovŕšuje vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stáva podkladom pre exekúciu. I vyššie citovaný § 50 ods. 1

Exekučného poriadku kategoricky ustanovuje, že povinný môže vzniesť proti exekúcii námietky vtedy, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti. Exekučný titul, na základe ktorého prebieha vykonávacie (exekučné) konanie, je právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu, a nakoľko nedošlo k jeho zrušeniu, považuje exekučný súd predmetné vykonávacie (exekučné) konanie za oprávnené.

Na základe uvedených skutočností súd námietky povinného ako nedôvodné zamietla.“

Uznesenie krajského súdu sp. zn. E 1050017508 z 15. apríla 2014 nadobudlo právoplatnosť 5. mája 2014.

Konaniu o tejto sťažnosti bola ústavným súdom pridelená sp. zn. Rvp 8124/2014.

Ústavný súd po zistení, že konania vedené pod sp. zn. Rvp 8123/2014 a sp. zn. Rvp 8124/2014 boli začaté sťažnosťami rovnakého sťažovateľa, smerujú proti krajskému súdu, obe sa týkajú exekučných konaní vedených proti sťažovateľovi justičnou pokladnicou a ich predmetom je vymożenie nezaplatených súdnych poplatkov, sťažovateľ v oboch konaniach namieta porušenie rovnakého základného práva, ktoré aj obdobne odôvodňuje, spojil podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v spojení s § 112 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov obe konania v záujme hospodárnosti na spoločné konanie.

Sťažovateľ sťažnosti doručené ústavnému súdu na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uzneseniami krajského súdu sp. zn. E 1059994113 z 15. apríla 2014 a sp. zn. E 1050017508 z 15. apríla 2014 zhodne odôvodnil tým, že obe tieto uznesenia sú bez náležitého a vyčerpávajúceho odôvodnenia, nevysporiadali sa s dôvodmi uvádzanými sťažovateľom v podaných námietkach, súdne poplatky sú vymáhané nezákonne, a zdôraznil, že námietky proti exekúcii možno odôvodniť nielen tým, že po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik

vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, ale aj tým, že sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. Podľa názoru sťažovateľa je takýmto iným dôvodom pochybenie pri vydaní exekučného titulu, ktorý bol vydaný v rozpore so zákonom. Navyše krajský súd mal posúdiť námietky sťažovateľa aj ako podnet na zastavenie exekúcie, avšak touto možnosťou sa vôbec nezaoberal. Krajský súd nevzal do úvahy, že sťažovateľ v základnom konaní nemohol vôbec konať, keďže zaňho konal správca konkurznej podstaty, nemohol sa v základnom konaní brániť pochybeniam všeobecných súdov. Navyše krajský súd pri rozhodovaní o podaných námietkach nenariadil pojednávanie, a preto sa sťažovateľ nemal možnosť k veci vyjadriť.

Vo vzťahu k tvrdenému porušeniu označeného základného práva uznesením krajského súdu sp. zn. E 1059994113 z 15. apríla 2014 sťažovateľ ďalej uviedol, že v základnom konaní sa žalobou z 28. februára 2007 domáhal JUDr. T. P., správca konkurznej podstaty úpadcu Ing. J. B. v konkurze (ďalej len „správca konkurznej podstaty“), teda sťažovateľa, proti sťažovateľovi a jeho synovi J. B. ml. určenia, že zmluva o postúpení pohľadávky, ktorou sťažovateľ postúpil svojmu synovi pohľadávku voči Centrálnemu depozitáru cenných papierov Slovenskej republiky vo výške 19 000 000 Sk, je voči konkurzným veriteľom prihláseným do konkurzu na majetok sťažovateľa právne neúčinná. V tomto konaní sa zároveň správca konkurznej podstaty domáhal, avšak iba voči synovi sťažovateľa, zaplattenia sumy 19 000 000 Sk. U sťažovateľa základom poplatkového úkonu bolo preto len určenie neúčinnosti právneho úkonu. Podľa názoru sťažovateľa v základnom konaní za neho konal správca konkurznej podstaty, sťažovateľ nebol oprávnený ani vziať podané odvolanie späť. Preto aj exekučný titul v základnom konaní je nezákonný a plnenie je vymáhané nezákonne.

Vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu sp. zn. E 1050017508 z 15. apríla 2014 sťažovateľ uviedol, že konkurz na jeho majetok bol vyhlásený po tom, čo podal odvolanie v základnom konaní (11. decembra 2003) a bol mu exekučným titulom vyrubený súdny poplatok. Pretože momentom vyhlásenia konkurzu na majetok sťažovateľ stratil právo nakladať so svojím majetkom, nemohol ani zaplatiť tento súdny poplatok a pohľadávka mohla byť uspokojená iba v konkurznom konaní. Ďalej sťažovateľ poukázal na to, že základné konanie, ktorého sa týka aj vymáhaný súdny poplatok, malo byť zo zákona

prerušené až do doby skončenia konkurzu (k čomu došlo až v roku 2013), avšak všeobecné súdy v ňom pokračovali, sťažovateľ v ňom nemohol konať, pretože za neho konal správca konkurznej podstaty. Konanie bolo nakoniec zastavené z dôvodu výmazu sťažovateľovho odporcu z obchodného registra. Keďže základné konanie bolo zastavené, ak by bol súdny poplatok zaplatený, musel by byť vrátený podľa § 11 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch. Keďže zaplatený nebol, nemožno ho vrátiť a nemožno ho ani vymáhať.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Splnenie ústavných a zákonných predpokladov na podanie sťažnosti, ktoré sú uvedené v čl. 127 ods. 1 ústavy a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, sťažovateľ odôvodnil tvrdením, že v jeho prípade došlo k vyčerpaniu opravných prostriedkov, ktoré mu zákon poskytoval, a proti napadnutým rozhodnutiam krajského súdu opravné prostriedky nie sú prípustné.

Podľa § 50 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení účinnom v rozhodnom čase povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí, ak sa namieta, že oprávnený alebo povinný nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule. Námietky musia byť odôvodnené a na dodatočne uvedené dôvody sa neprihliadne.

Námietky v zmysle predpokladanom Exekučným poriadkom sú procesnou obranou slúžiacou povinnému proti neprípustnej exekúcii, a teda ich uplatnením povinný sleduje zastavenie alebo upustenie od vykonania neprípustnej exekúcie, pričom táto neprípustnosť môže nastať iba z dôvodov taxatívne ustanovených v zákone (Exekučnom poriadku) a ich spoločným znakom je, že tieto dôvody nastali až po vzniku exekučného titulu [napr. došlo k zániku exekučným titulom priznaného nároku, napr. z dôvodu (v prípade peňažného plnenia) jeho zaplatenia alebo povolenia splátok, alebo odpustenia dlhu a pod., pozn.]. Inými slovami, námietky proti exekúcii môže povinný odôvodniť iba zákonnými dôvodmi, ktoré sa viažu k exekučným titulom priznanému nároku a nastali až po vzniku tohto exekučného titulu (I. ÚS 204/2012).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že podľa Exekučného poriadku majú v exekučnom konaní povinní viacero právnych prostriedkov obrany a ochrany svojho postavenia, ktoré môžu využiť vtedy, ak v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí sa

vyskytnú absolútne alebo relatívne prekážky ďalšieho postupu exekučných orgánov (m. m. III. ÚS 234/2011, IV. ÚS 529/2011).

K takým právnym prostriedkom patria nielen námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, ale aj návrh na odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku a návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Účel týchto právnych prostriedkov obrany povinných v exekučnom konaní je rovnaký a spravidla spočíva v tom, že v neprípustnej exekúcii sa nesmie pokračovať a musí sa zastaviť a prípadne pred rozhodnutím o zastavení sa musí exekúcia, resp. jej vykonávanie, odložiť.

Námietky proti exekúcii sú teda len jedným z prostriedkov obrany povinných v exekučnom konaní. V súvislosti s tým ústavný súd vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti (napr. II. ÚS 134/05, IV. ÚS 193/2010, III. ÚS 152/2012) už vyslovil názor, že pokiaľ ide o námietky proti exekúcii, nejde o najúčinnjší prostriedok ochrany práv povinného. Účinnnejším prostriedkom obrany povinného je návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku a návrh na odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku (z dôvodu, že možno očakávať zastavenie exekúcie), ktorý možno podať kedykoľvek po doručení upovedomenia o začatí exekúcie, ak je spojený s návrhom na zastavenie exekúcie. Rovnako je prípustné aj samostatne podať návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku bez ohľadu na to, či boli podané námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, prípadne sa takým námietkam nevyhovelo.

V súvislosti s konaním o námietkach proti exekúcii je potrebné poznamenať, že vznesenie námietok sa spravuje koncentračnou zásadou, teda v zmysle § 50 ods. 1 Exekučného poriadku námietky proti exekúcii musia byť odôvodnené, pričom exekučný súd pri rozhodovaní o námietkach na dodatočne uvedené dôvody neprihliada. Inými slovami, všeobecný súd príslušný na rozhodovanie v exekučnej veci v zásade len skúma, či v námietkach uplatnené dôvody (pokiaľ sú tieto účastníkmi konania preukázané) odôvodňujú zastavenie exekúcie, pretože po vydaní exekučného titulu došlo k zániku vymáhaného nároku, alebo sú tu okolnosti, ktoré bránia jeho vymáhateľnosti, alebo sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná.

Podľa názoru ústavného súdu však v konkrétnych exekučných veciach má sťažovateľ stále možnosť nápravy prípadného zásahu do jeho základných práv, pretože z Exekučného poriadku vyplýva existencia ďalších právnych prostriedkov, ktorými možno dosiahnuť zastavenie (nepripustne) vedenej exekúcie. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutých rozhodnutí, ústavný súd zastáva názor, že v okolnostiach prípadu napadnuté rozhodnutia krajského súdu o námietkach proti exekúcii nebránia, aby sa exekučný súd mohol zaoberať na základe kvalifikovaného podania sťažovateľa a jeho argumentáciou odôvodňujúcou prípadné rozhodnutie o zastavení a odklade exekúcie.

V zmysle zákonných ustanovení Exekučného poriadku upravujúcich zastavenie a odklad exekúcie je ďalej zrejmé, že v prípade podania návrhu na odklad exekúcie (§ 56 Exekučného poriadku) spojeného s návrhom na zastavenie exekúcie (§ 57 Exekučného poriadku) môže exekútor do rozhodnutia súdu o odklade exekúcie vykonávať len úkony smerujúce k zabezpečeniu majetku povinného. Exekučný súd je teda aj po rozhodnutí o námietkach proti exekúcii povinný zaoberať sa návrhom na odklad exekúcie a návrhom na zastavenie exekúcie a je povinný i vysporiadať sa so všetkými právnymi dôvodmi, ktoré budú uplatnené v takomto návrhu.

V kontexte uvedených skutočností je preto tvrdenie, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu boli vyčerpané všetky právne prostriedky podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa názoru ústavného súdu právne neakceptovateľné.

Iba za predpokladu, že sťažovateľ vyčerpá všetky jemu dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo základnej slobody a pri ich uplatnení nie je úspešný, môže sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011).

K tomu treba dodať, že sťažovateľ nemá podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich

systémov súdnej ochrany využije, ale je povinný postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto poradie sa nedá sťažovateľom ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy).

Ústavný súd zároveň nezistil, že by v okolnostiach daného prípadu prichádzal do úvahy postup podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd prijatie sťažnosti neodmietne, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru o neprípustnosti sťažností, čo viedlo senát ústavného súdu k odmietnutiu sťažností už pri ich predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažností už nebolo potrebné osobitne sa zaoberať návrhmi na vydanie dočasného opatrenia, v ktorých sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí krajského súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2014